

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Ингушетия

Правительство Республики Ингушетия

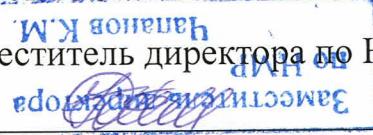
ГБОУ "СО Гимназия №1 г. Карабулак им. А.Б. Дошаклаева"

РАССМОТРЕНО

Руководитель МО

Яндиева Ц.Я.
Протокол № 1 от «28»
августа 2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора по НМР
«30» августа 2023 г.

Чапанов К.М.

УТВЕРЖДЕНО

И.о. директора
«30» августа 2023 г.

Чапанов К.М.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного курса «Ингушский язык»

для обучающихся 7 классов

Учитель: Часыгова Диана Солтмуратовна.

город Карабулак 2023

Кхетама къхат

Таханарча денна хъехархощта хъалхашка доккхий декхараш латт. Уж да хъалхувш юаgla тъхъе эздел долаш, гъулакхаца, нахаца товш, 1имерза, ший моттиг дъалаца ховш, Даъхе а къам а, шийна хъалхашка латта декхараш кхетадеш, цу хъакъехъа къахъегаш, дийша, 1илман лардаш 1омая, вахаре царех пайда эца ховш хъалхеяр.

Нънна мотт 1омабар, грамматика хар боккха лоарх1ам болаш да дешархой кхетам дег1абоалабара, х1ана айла мотт 1омабарца кхетаю метта хозал, из б1аъхий хилар, кхычка къамий мотт а дикаг1а кхетабу бераша, цар культура йовз а новкъостал ду.

Нънна метта урокаш т1а дешархона г1алг1ай метта грамматически лардаш 1омаю, къамаъл шаърдара балхаш а ду.

Ер программа отаяль я 5-9 классашта ларь1а йолча республикански программа ларда т1а. Автор Л.Б.Зязикова. Магас. 2018, «Г1алг1ай метта грамматика» учебник И.А.Оздоев, Р.И.Оздоев 7 класс». Магас 2018.

5-9 классашка г1алг1ай мотт хъехар д1адолалу юххъанцарча классашка 1омадаър кердадаккхарца, д1ахо 1омадер хъалха 1омадаъчунца дувзаш д1ахъо.

Программо хъакъоастадаъд Г1алг1ай метта грамматика чулоацам к1оаргаг1а дешархонта 1омабара, эшаш дола декхарashi наъкъаши:

Грамматика 1омаеш дешархой ха декхарийла ба деша лард, чаккхе, овла, дешхъалхе, суффикс, уздара бокъонаш; къамаъла доакъош, цар нийсаяздара бокъонаш; предложеней тайпаш, предложеней чу дешай бувзам, предложене маъженаш. Берашта ха деза дош мишта хъахиннад, из малаг1а къамаъла дакъа...

Цхъайолча моттигашка интонаци теркальяр- хиланза даргдоацачарех да, х1ана айла из теркал ца ичча, малаг1а хъарак оттаде деза ховргдоацандай. Дешархой къамаъла культура лакхъяри 1омадаъч, навыкаш дег1айоалаяри хила деза х1ара урока. Из болх д1ахъо тайп-тайпара упражненеш кхоачашъярца.

Тайп -тайпарча дошлоргах пайда эца 1омале беза дешархой, шоаш бувцаш бола мотт б1аъхий, игъа говза, хоза бувцаргболаш, къамаъл деча хана а йоазув деш а г1алаташ дергдоацаш.

Х1ара уроках, керда ча темах хоам беш, хъалха 1омадаър кердадаккхар деза дешархона.

Балха программа чулоацам

Нънна меттак лъьца

1омадаър кердадаккхар

Лексика

Ц1ердош.

Белгалдош.

Хандош.

Таърахъдош. Ц1ерметтдош

МАСДАР

1.Масдара лоарх1ами цун грамматически белгалонаши.

Масдара хъахилар.

Масдарий легар.

Масдарашца дацардош ца нийса яздар.

2. Дешархонта ха дезар. Масдар ц1ердешах къоастаде хар,текста юкъера хъакъоастаде а къамаъла юкъе кхувла а хар.

ПРИЧАСТИ

1.Причасте лоарх1ами цун грамматически белгалонаши.

Причасти ло1амеи ло1амзеи формаш.

Причастеш классашца хувцаялар.